

Kursplan för

Hälsoinsatser vid katastrofer, 20 hp

Public Health Response in Disasters, 20 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2022.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT13 , HT15 , HT17 , VT18 , VT20 , VT21 , VT22 , HT22

Kurskod	2QA236
Kursens benämning	Hälsoinsatser vid katastrofer
Hp	20 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Hälsoinsatser vid katastrofer
Nivå	Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
Betygsskala	Utmärkt, mycket bra, bra, tillfredsställande, tillräckligt, otillräcklig, helt otillräcklig
Kursansvarig institution	Institutionen för global folkhälsa
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2014-06-23
Reviderad av	Utbildningsnämnden GPH
Senast reviderad	2021-09-08
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2022

Särskild behörighet

Yrkesexamen om minst 120 hp inom hälso- och sjukvård. Därutöver krävs yrkeserfarenhet inom nämnda verksamhetsområden (styrks med tjänstgöringsintyg). Alternativt examen om minst 180 hp samt arbetserfarenhet inom för kursen relevant område (såsom bistånd, internationella organisationer, ska styrkas med tjänstgöringsintyg). Dessutom krävs Engelska B/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Kursens syfte är att tillgodose kompetens för att, utifrån behov och risker, på ett adekvat sätt prioritera, planera, genomföra och följa upp hälsoinsatser i samband med katastrofer.

Moment 1

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

Kunskap och förståelse

- förklara hur olika hälsodeterminanter påverkar sårbarhet och ett samhälles förmåga att hantera katastrofer.
- definiera olika typer av katastrofer och beskriva hur de kan förebyggas, samt hur deras påverkan på folkhälsan och hälsosystem kan mildras.

Färdighet och förmåga att kunna

- i en flerstegsprocess förklara och planera hur data och information om hälsorisker och hälsobehov kan sökas, analyseras och bedömas i katastrofer.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- värdera hur olika typer av katastrofer påverkar hälsan.

Moment 2

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för hälsosystemets roll vid katastrofer
- redogöra för essentiella hälsoinsatser vid olika typer av katastrofer
- förklara principer för och hantering av mass-skadesituationer.
- förklara principerna för utvärdering av hälsosystem och hälsoinsatser vid katastrofinsatser.

Färdighet och förmåga

- planera för epidemiologisk övervakning vid katastrofer.
- planera för essentiella hälsoinsatser vid olika typer av katastrofer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- relatera till katastrofinsatssystem, dess möjligheter och svagheter.
- prioritera bland olika strategier för att möta essentiella hälsobehov i katastrofer.
- argumentera för de viktigaste komponenterna för kontroll av smittsamma sjukdomar.

Innehåll

Kursen är indelad i två moment:

Moment 1

- Global hälsa och den globala sjukdomsörnan
- Hälsodeterminanter och dess variation globalt, regionalt, nationellt och lokalt.
- Katastrofers indirekta och direkta effekter på hälsa och hälsosystem
- Bedömning av hälsobehov vid katastrofer

Moment 2

- Planering och genomförande av kurativa och preventiva hälsoinsatser i olika typer av katastrofer och kontexter
- Principer för och hantering av mass-skadesituationer
- Epidemiologisk övervakning vid katastrofer
- Kontroll av smittsamma sjukdomar
- Redogörelse för internationella system för katastrofinsatser
- Utvärdering av hälsoinsatser vid katastrofer

Pre-katastrof och katastrofsituationer - globalt perspektiv, 8.0 hp

Betygsskala: AF

Kursmomentet fokuserar på den globala sjukdomsördan och faktorer som påverkar variation i hälsostatus. Kursen belyser och analyserar generella och riktade hälsostrategier som syftar till förbättrad global hälsa. Det aktuella kursmomentet fördjupar sig också i hälsorelaterade behov vid olika typer av katastrofsituationer, samt metoder för analys och bedömning av hälsotillstånd och hälsorelaterade behov vid katastrofer.

- Hälsodeterminanter och dess variation globalt, regionalt, nationellt och lokalt.
- Katastrofers indirekta och direkta effekter på hälsa och hälsosystem
- Bedömning av hälsobehov vid katastrofer

Hälsoinsatser i katastrofer, 12.0 hp

Betygsskala: AF

Kursmomentet tar vid efter bedömningar av hälsorelaterade behov i en katastrof. Viktiga områden är: Prioriteringar och organisation av hälsoinsatser, epidemiologisk övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar. Specifika strategier vid mass-skadesituationer och andra akuta hälsohotbelyses. Momentet avslutas med metoder och principer för utvärdering av hälsoinsatser.

- Planering och genomförande av kurativa och preventiva hälsoinsatser i olika typer av katastrofer och kontexter
- Principer för och hantering av mass-skadesituationer
- Epidemiologisk övervakning vid katastrofer
- Kontroll av smittsamma sjukdomar
- Redogörelse för internationella system för katastrofinsatser
- Utvärdering av hälsoinsatser vid katastrofer

Arbetsformer

Interaktiva föreläsningar. Web-baserade uppgifter i grupp och individuellt, obligatoriska simuleringsövningar och obligatoriska diskussionsseminarier. I simuleringsövningarna har studenten möjlighet att öva och visa färdighet, vad gäller insamling och analys av information i en katastrof, samt agerande vid en masskadesituation. I diskussionsseminarierna redogör studenten för hälsosystem och essentiella hälsobehov vid katastrofer, planerar och prioriterar för lämpliga insatser.

Examination

Kursmomenten examineras individuellt och i grupp. I varje moment ingår även obligatoriska moment där aktivt deltagande krävs.

De obligatoriska delarna innefattar ett omfattande arbete i grupp med skriftliga inlämningar, presentationer och diskussioner i seminarieform. För att studenten ska bli godkänd på kursen krävs att studenten har uppfyllt fastställda kriterier för samtliga obligatoriska delar.

Moment 1.

Examinationen består av en skriftlig tentamen.

Moment 2.

Examinationen består av en skriftlig tentamen.

Studenten erhåller ett slutbetyg för hela kursen (A-F). Slutbetyget är en sammanvägning av de två tentamina. För att bli godkänd på kursen måste man få minst betyg E i båda tentamina samt ha uppfyllt de fastställda kriterierna för samtliga obligatoriska delar.

Obligatoriskt deltagande

Examinatorn bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Begränsning av antal provtillfällen

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten ej är godkänd efter fyra provtillfällen uppmanas denna att uppsöka studievägledaren. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle.

Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en större revidering av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Kursen ges på engelska.

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1

Obligatorisk litteratur

Health in Humanitarian Emergencies : Principles and Practice for Public Health and Healthcare Practitioners

Townes, David

Cambridge : Cambridge University Press, 2018 - 1 online resource (504 pages)

ISBN:9781107477261 LIBRIS-ID:nxptc9rx18xz7jq8

URL: [Table of contents / Abstracts](#)

[Sök i biblioteket](#)

Jacobsen

Introduction to Global Health

Jones and Bartlett Learning, 2018

LIBRIS-ID:22540864

Howard, Natasha; Sondorp, Egbert; Veen, Annemarie ter

Conflict and health

Maidenhead, Berkshire, England : McGraw Hill/Open University Press, 2012. - xvii, 197 pages
ISBN:9780335243792 (pbk.) LIBRIS-ID:18062121

[Sök i biblioteket](#)

Humanitarian needs assessment : the good enough guide

Rugby : Practical Action Publishing, [2014] - xi, 108 pages
ISBN:9781853398636 LIBRIS-ID:18060371

[Sök i biblioteket](#)

Eriksson, Anneli

Estimating needs in disasters

University of Bergen, 2020
sidor 17-29

Cuesta, Gil

Improving the evidence base of health interventions in humanitarian crises

University of Antwerp, Faculty of Medicine and Health Sciences, 2020
sidor 29-82

Rekommenderad litteratur**WHO child growth standards and the identification of severe acute malnutrition in infants and children**

WHO/Unicef, Geneva, 2009

Public health guide in emergencies

John Hopkins School of Public Health, International federation of Red Cross red Crescent Societies, 2008

Moment 2***Obligatorisk litteratur***

Beck, Tony

Evaluating humanitarian action using the OECD-DAC criteria An ALNAP guide for humanitarian agencies

ALNAP, Active Learning Network for Accountability and Performance, 2006

Checchi, Gayer, Freeman Grais and Mills

Public health in crisis- affected populations A practical guide for decision-makers

Humanitarian Practice Network at ODI , HPN, 2007

Connolly, M. A.

Communicable disease control in emergencies : a field manual

Geneva : World Health Organization, c2005. - vii, 295 p.
ISBN:92-4-154616-6 LIBRIS-ID:10160940

[Sök i biblioteket](#)

Humanitarian needs assessment : the good enough guide

Rugby : Practical Action Publishing, [2014] - xi, 108 pages
ISBN:9781853398636 LIBRIS-ID:18060371

[Sök i biblioteket](#)

Chan, Emily Ying Yang

Public health humanitarian responses to natural disasters

Milton Park, Abingdon, Oxon : Routledge, 2017 - 259 pages

ISBN:9781138953680 LIBRIS-ID:20113522

[Sök i biblioteket](#)

A Guidance document for medical teams responding to health emergencies in armed conflicts and other insecure environments

World Health Organization. Geneva, 2021

URL: [Länk](#)

The Sphere handbook, Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response

The Sphere project, 2018

URL: [Länk](#)

Handbook for emergencies, 4th edition

UNHCR© United Nations High Commissioner for Refugees, Geneva, 2015

Classification and minimum standards for foreign medical teams in sudden onset disasters

World Health Organization: Geneva, 2021

URL: [Länk](#)

Rekommenderad litteratur

Manual for the health care of children in humanitarian emergencies:

WHO, Geneva, 2008

Medical response to major incidents and disasters : a practical guide for all medical staff

Lennquist, Sten

Heidelberg : Springer, c2012. - xxiv, 412 p.

ISBN:978-3-642-21894-1 (alk. paper) LIBRIS-ID:13597503

[Sök i biblioteket](#)

WHO child growth standards and the identification of severe acute malnutrition in infants and children

WHO/Unicef, Geneva, 2009

Young, Helen; Jaspars, Susanne

The meaning and measurement of acute malnutrition in emergencies: a primer for decision-makers

Humanitarian Practice Network at ODI , HPN, 2006

Public health guide in emergencies

John Hopkins School of Public Health, International federation of Red Cross red Crescent Societies, 2008

Clinical guidelines: Diagnosis and treatment manual for curative programmes in hospitals and dispensaries

Médecins sans Frontières, 2021

Essential drugs: Practical guidelines

Médecins sans Frontières, 2021

WHO (2013) Pocket book of Hospital care for children: Guidelines for the management of common illnesses with limited resources, 2nd edition:

WHO, 2013

Pregnancy, childbirth, postpartum and newborn care: A guide for essential practice, 3rd ed.

WHO, 2015

Artiklar och föreläsningpresentationer, som tillhandahålls under kursen